

СТРАЖА

СЛОВОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРВЪУЛ В ОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИЦТВА 1092

БРОЈ 5 ПАРА

Став Редакције је Ад-
министрације Космај-
ска ул. бр. 2Огласи се дају у Ад-
министрацији. Цена
турбача.Писма, рукописе, из-
дана и све остало што
се односи на листу
слати клањку листа.Писма, рукописе, из-
дана и све остало што
се односи на листу
слати клањку листа.

Страх од Србије

БУКУРЕШТ, 6 септ.

Дознаје се поуздано, да је на саветовању у аустро-немачким генералштабима дефинитивно донета одлука, да се противу Србије не предузима никаква офанзивна акција, пошто то вратоломно предузеће изискује огромне потребе, које су сад Немачкој неопходно потребне због руске офанзиве.

ДАРДАНЕЛИ

Захвљујући неодлучном држању Румуније и сувише пријателском држању Бугарске ушло је дарданелско читање у другу половину године, јер је Турска могла успешно да се одупре како савезничкој сфанзиви у мореу, тако и сфанзиви на Галипольском полуострву.

Четворни је Споразум прибега последњој мери: енергичним кораком тражио је да се оваквој политики учини крај. И изгледа да је својим утицајем, јер по последњим вестима Турска је остала без муниципије а снабдевање преко Румуније и Бугарске о немогућено је.

По једној другој депеши, која се потврђује и из Беча Савезници су учинили све нужне припреме за поновну сфанзиву у Дарданелима. Судећи према припремама ова ће сфанзива бити одлучујућа, и оно што се је требало одиграти пре неколико месеци одиграће се у току овог месеца. Дарданели су кључ ситуације на Балкану. Али је њихов значај исто тако велики и за остале борбене фронтове; јер падом Дарданела решено је питање Цариграда, удара се темељ успешној руској сфанзиви а према томе осигурава се и коначан успех Савезника.

Радош

Сретох јуче на Чубури једну стару Циганку где иде и нешто грди и негодује.

Пријох јој и упитах што је

се љути, а она ми одговори; Да није право а ни Богу драго, што Циганима не дају јело из руских кујни, кад су и њихови мужеви и браћа војници, а што да се даје Јеврејима кад се извлаче и не иду у ров. Цигани су боли од Јевреја! — заврши она.

Аргус

Жемачка и Бугарска

Потрошња немачког новца у Софији — Курс наполеона

Софija, 6 септ.

Аустро-немачки агенти у врло великом броју свакодневно стижу у Софију, где купују од прекупаца за зврчче злато сав земаљски производ. Потрошња немачког новца у Софији достигла је невероватну цифру. Наполеон који је у Бугарској за све време трајања рата био стално на цени од 28 лева, сад је од једном снао на 23 лева.

Остапка Владе

Преокрет у Софији

Софija, 6 септ.

У овдашњим политичким круговима, који стоје у контакту са дарданашњом бугарском владом, говори се од пре два дава о могућности промене кабинета. Латентна криза може да избије сваког часа.

Аустрија и Румунија

Шта је Аустрија тражила од Румуније.

Букурешт, 6 септ.

„Адверул“ доноси из добро обавештених кругова да су се аустријски захтеви упућени румунској влади састојали у овоме:

1) Румунска влада има

могне Бугарску у чишћењу Дунава од мине, како би се могле успоставити везе између Аустрије и Бугарске; 2) Румунија има да да изјаву да ће за све време рата остати неутрална и 3) да ће у случају српско-бугарског сукоба остати нем посматралац и да неће својом оружаном силом интервенисати у корист одржавања Букурешког Уговора.

За ове услуге Аустрија је ставила Румунији у изглед ове концесије: 1) Београдију; 2) Крајински и пожаревачки округ и 3) Румунски живљај у Трансилванији добио би пуну аутономију.

Са Мора

Потопљен немачки транспортни брод

Атина, 6. септ

Један енглески подморски брод потопио је у близини Мокрике један немачки транспортни брод и 25 шлепова натоварених ратним материјалом. Овај транспорт је пратио један турски контра миноносац, који је утекао у Босфор, да не би био торпедован.

Наши пријатељи

Американци и Енглези за нашу децу

Колико је наша храбра војска својим јунаштвом за дивила и задобила културни свет, види се најбоље по озвиву културних народова, целога света, који нас на разне начине помажу!

Поред многих страних мисија, које су дошли да нашем народу помогну; појединачни поклона, које чине нашим храбрим војницима они су основана

Српски народ вазда је био захвалан својим добротворима и умео је ту

своју благодарност да пренесе и на своја поколења!

И овог пута српски је народ дирвут пажњом и симпатијама својих племеницих пријатеља и савезника и умеће достојно да се захвали!

т. к.

Споразум и Бугарска

— Оружана акција Четврног Споразума. —
НИШ, 6 септ.

Последњи телеграми из Солуна јављају, да тамошњи добро информисани листови објављују вест, да су Силе из споразума ставиле Бугарској да знаја, да ће у случају негативног одговора од стране бугарске владе сматрати Бугарску за свог непријатеља, и да ће због тога бити принуђени да своју војску искрају у Солуну и Валони, како би могла оружано да придобију себи задовољења, и да казне Бугарску због њеног досадашњег нелојальног држања.

Овој вести солунских листова придаје се у нашим политичким круговима врло велики значај.

Енглези у Дедеагачу

Енглески брод „Цонфил“ приступео је у Дедеагач

Софija, 6 септ.
Јављају из Дедеагача, да је тамо јуче приступео енглески војни транспортни брод „Цонфил“.

На броду је посада од 80 људи. Има и два топа тежег калибра.

Жалијаки у Македонији

— Званично споштење листа „Коријера дела Сера“ —

Рам, 5. септ.
„Коријера дела Сера“ споштава вест са званичне стране, да је Италија изнела предлог пред Четврти Споразум, да талијанске трупе окупирају онај део Македоније, која би се према пристанку Србије имала уступити Бугарској.

Бугарска би зато имала одмак да објави рат Турској.

Пред одлуком

Свакодневна саветовања у бугарском двору

Софija, 6. септ.
У двору се свакодневно држе дуга саветовња на којима узима учешћа осим краља Фердинанда и престолонаследник Борис.

Држа се као саставом поуздано, да ће се Бугарска ваде за недељу дана одлучити. Њено досадашње одвише изазивачко држање моментално је парализано преокрет на руском фронту.

Код Радославова

Конференција са члановима владе

Софija, 6. септ.
Шеф владе др Радославов примио је данас у 10 час, пре подне шефове опозиције и упознао их са новим Четврног Споразума. Конференција је била дуга и на њој су шеф владе и шефови взмењали своје погледе. Решење није донето никакво, пошто ће др Радославов одржати још неколико конференција.

На Западу

— Огорчене борбе —

Париз, 6. септ.
У Аргони се воде огорчене борбе између француских трупа и престолонаследникове армије, која је била приморана да у повлачењу прими борбу. Повјединости о борби још није стигле али се тврди да су немачки губитца тако огromни, да је престолонаследникове армије свим онеспособљена за даљу борбу.

Бугарска војница

Позив на тридесетодневну вежбу

Софija, 6. септ.
Решењем министарског савета позвате су три по следње класе коњаника на тридесето-дневну вежбу.

Дневне вести

Министарска седница

Јуче пре подне одржана је министарска седница.

Дипломатско вести

Руски посланик г. Трубецкој посетио је г. Пашаћа председника владе.

Г. Пачу

Г. Пачу, чија је болест окренула на боље, враћа се концем овог месеца у Ниш и од свога заступника примиће дужност.

Отпутовање

Г. Илија Шуменковић, секретар нашег посланства у Софији отпутовао је јуче за Софију.

Повлачничко вести

Г. Чеда Костић, народни посланик допутовао је у Београд.

му Софије — Сојке.

Покојници нека да Бог рајско насеље а ожалошћеном супругу наше искрено сачешће.

За ратничку спорочид

Г-ђа Хартвиг, која је до сада у више махова показала своје симпатије према српском народу, скучила је у Београду већу количину разних поклона, који ће бити раздати ратничкој сиротињи.

Петар Кочић

Наш књижевник Петар Кочић, који је био дуго и опасно болестан, сад се потпуно опоравио и пуштен је из болнице.

Влада у Крагујевцу

Чланови владе отпутовали су у Крагујевац, где ће се одржати седница у Врховној Команди.

Тунел на Грамади

Тунел на Грамади — жељезничка пруга Ниш—Књажевача — биће пробијен до 10 ов. мет.

Пробијање ће се извршити на свечан начин.

Стране мисије

Све стране мисије које раде у Нишу упутиле су молбу Врховној Команди, да их у случају офанзиве упути на рад у борбене линије.

Кроз Крагујевац

— Једио зло. — Шкотска мисија. —

Крагујевац, 7. септ.

Корзо нам је редовно препун света; па су њиме учествале да се појављују, и dame из полу света, о којима ми често пишемо, али не ми се сада нарочито вратити на ову ствар.

Са развијањем ових ратних прилика, развија се галантном брзином и неморал код ниже редње, а често и боље друштвене класе. То још ишта није чудо, али је чудновато, да нико од

надлежних веће ама ни руком да мрди, да се женска иладеж подвргне надзору, а благаријадаме, санигетском прегледу. И онда наје никакво чудо, што се у Крагујевцу вашем наглошири „Мараканац“ и брети да упропасти наш млађи свет.

Пуни је овде скоро јавних кућа, где се благаријади свет састаје; а још више „вештица“ ала чувени Марта, београџка, о којама бих власт требала да води озбиљног рачуна.

Недалеко од општине наше су чувени тајни „бурди“ и ће Божане, жена и на некога терзије, чија је кућа (преко пута Д-ра Недока) постала јавна радња за спровођење неморала.

Ту се у сред дана, као и у сред ноћи оргија до милине воље; а под маском већитог издавања „стан за самца“. Таквих кућа има дунас пуну у Крагујевцу.

Па онда не треба се чудити, што се препричава како у нашој вароши има око 40 левојака, „благословеном стању.“

Одакле све тај разврат почиње, и где се свршава не може се овде говорити, али биће и томе времена. Очувати морал код наше свете, и здравље народа треба да је и дужност и светиња полицијских власти. А кад је наша гост већ ту, треба се санигетски постарати, да се зараза не шири, јер је узела маха.

По периферији Крагујевца маса је пропалих женских типова, за које нико живи не зна да су ту, и које се појављују само уво, и лете по корзо-у као комарац на свећу. Наша младеж нека се чува тих демимонткиња.

Пре неки дан представнице клуба Националне Лиге српских жене, из Крагујевца, посетиле су болнице овдашње Шкотске Масије. Утиске са те посете, ја ћу

сам само на своје груди пригрлио твоју слику: — то је само сан био...

Али не, и постоји пута не, ја нећу, да то буде само сам... ја хоћу да љубим твоје очи, усне, све све, све; ја хоћу да стискам твоје тело и да је љубим лудо и без мере...

ПОДЛИСТАН

Pierre Loit:
Madame Hrysantème

И код нас праве велику шкрипу. Јер су шалони исушени, па треба доста труда и муке док се затворе. Обично сама Хризантема покушава да изврши овај домаћи посао, али редовно уштине или згњечи по који прстић, који нису научени ни на какав посао.

Онда долази ноћна тоалета. С извесном грациозношћу скреће дневну хаљину

ну да је замени јелном другом обичном од плавога платна, која је истога кроја као и дневна, са широким рукавима. Око струка веже појас од муселина црвене боје.

Висока фризура остаје недирнута, осим игала, које извади и остави у нарочито одређену кутију.

Онда прихвати сребрну лулицу, да пре спавања још повуче неколико димова. Мени то до душе не прија, али ја не могу забранити.

Као циганка стане Хризантема пред сточић од првог дрвета, на коме се налази кутија с дуваном, мала таџица са жеравицом и пепеочник од бамбусовине. Исти такав сточић за пушчење има и госпођа Шљивица, као и сви Јапанци и све Јапанкиње — налази се на поду у становима богаташа и свромаха.

Наша реч лула, звони врло тривијално и крупно за ону тајку цев од сребра, која на крају има нешто шару удубљење у коју се меће дуван.

Довољно је повући два до три дима па готово: — лула је испуштена. А онда: „тан, тан, тан“, удар је по столу, да пепео испадне... И овај звук, који се чује у свакој јапанској кући, у свако доба дана и ноћи, спада у обичај јапанског свакидашњег живота.

— Анаста, номинасе! (пушчи је тај), вели Хризантема.

Дотле је већ и други пут напушила лулу, па ју је, поклонивши се понудила мени. Не могу је одбити из учтивости, али је пушчење страховато горко...

Пре него што легнем, подигнем шалоне, да може месечева светлост допирати до нас, па макар залутао

у нашу собу који ноћни лептири, који долећу мамљени светлошћу, која гори под нашим Будом.

Танки видови наше дрвенине куће, престављају ју као неку трбушину Јогромне и суве виолине па и најмана щакра па звони јаче него што би требала.

Под верандом забрујаше две харве. Благи ветрић понеће тонове, тако да је изгледало као хармонично жуборење шумског поточића. Из даљине допира вечно свирање будних цикада, а изнад нас, с крова разлеже вечно маукање и вода се борба између мајмака и сова.

...Доцније, пред зору, устаје Хризантема да затвора шалоне, како би нас заштитила од хладног ветра, која допиркује с мора. До тога времена устаје најмање три пута, да пусти неколико димова: — то јест,

зак нарочитим писмом до ставити, те да се види, колике су и какве подузетише наше пријатељице из народа. толико нам оданог, што ће и читаоце уверен сам дosta интересовати.

Изражеје торбице

Забелешке једног наредника

Плав као зора, несташан као везерица, неустрашени Шумадинац каплар Реља, — услед својег несташука; опалише му лет штапова по туру.

Он да би у себи скрио, бол и нерасположење услед немилог догађаја који му се десио. — како дође код својих другова "симилирајући расположење." — запева:

"Знаш ли дико, како срце боле? Срце боле, оне да изгоре."

Увек комични поднаредник Аца, иронично даде му:

"Шта теби је срце у туру?"

Прену општи смех, у коме је морао узети удела и сам каплар Реља.

ИЗ ПУБЛИКЕ

Г. Мин. Унутрашњих Дела

Срез жупски, и његова околина, остали су без лекара већ више од године дана, пуних 14 месеци, и за то је народ истога среза принуђен да се злопети. Било је дарљивих примера, где људи одводе своју децу у Брус и Крушевач, на тако великој даљини, да деца често умиру на путу; па и кад се деца однесу, онда или лекар вије тамо, па се чека, или деца готово на путу обамиру и умару. Такав случај се је десио и код мене, јер кад сам своје дете донео у Крушевач, и вратио га натраг, оно је у путу умрло. Ја пигам: Ко ће накнадити губите, које посведневно због немања лекара имамо? Крајње је време, Господине Министре, да срез добије лекара, како се не би народ и даље упропаштавао и губио.

Оно што је нама појединцима као и држави најсветије.

најпре зевне као мачкица, протегне се, протрља своје грциозне руке, онда се подигне, уздане неколико пута и тек онда напуни лулу а увуче неколико димова.

— Наставиће се —

Лела Перићева

РОМАН из београдског живота

....Једне ноћи, а то смо видели у почетку ове приче Стеван је седео са младом девојком код „Дарданела“ под изговором да је води у позориште, он је добио одобрење од удовице да може извићи са својом вереницом. Међутим, он је нашао изговора да своју вереницу превари, како није било места, а и само јам је време ишло на руку. Каша

је све јаче и јаче падала. И на свако њезино тражење да иду кући он је одговарао: има времена. Нека престане мало, па ћемо онда ићи.

Али каша је падала све јаче и није било изгледа да ће престати. Позориште се већ давно пустило а они су још седели. Млада девојка га је у неколико махова молила да се крену. Али је Стеван увек умео да нађе згодан изговор и да је увери, да је боље да још који минут прочекају да не иду по киши.

Један је сат давно про

шао, а они су још седели

на своме месту. Кафана се проредила. Беху остали са

мо још боеми, за које је

иоћи била живот.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час по

ноћи, када су се боеми

повукли у свој салон, и

када су келнери почели да

се сада

заспавају.

Најзад у 1 и до час

вршено је одговор сматрати као приложење уз централне државе, и прекинуће сваке односе са Бугарском.

У Дарданелима

— Искрцавање савезничких трупа —

СОЛУН, 6. септ.

Солунски додиснак букурешког „Универзала“ јавља да су се савезничке трупе искрцале на три места на Галиполско полуострво.

Искрцавање није ометано од стране Турака.

Превоз војске

— Немци превлаче трупе са Истока на Запад —

РИМ, 6. септ.

Према сигурним гласовима из Женеве, Немачка врховна команда је наредила да се знатна делови немачких трупа са источног и југоисточног фронта превезу на Западу. Верује се, да је ово греданак сфашизме на Западу.

Америка и Немачка

— Америка повија своје мисије —

СОЛУН, 6. септ.

Из сигурног се извора сазије, да су односи између Немачке и Америке врло затегнути и да је неизбежан сукоб. Америчка влада је позвала све своје мисије које се налазе у Европи, да се врате у стацијину.

Имам на продају 600 буради

пекmezarskih добрих: коме је потребно нека се обрати потписатом:

Љубомир Ристић

хотелијер „Касине“ у Крушевцу.

271 20-20

Част ми је известити поштоване потрошаче да сам у мојим

Фабрикама ковзера и пекмеса у Крагујевцу

спремио и прерadio за наступајућу сезону све врсте конзервисаног поврћа и меса. Нарочито и на домаћи начин израдио сам већу количину пекмеса у бурадима од 50 кгр. Исти ћу продавати по динара 65—100 кгр. нето, буре се ненаплаћује. Све поручбине се шаљу жељеницом на повуку.

Израдију више вагона пекмеса са кожмурцом за извоз, а исти ћу продавати и на буре по динара 42—100 кгр. у бурадима од 180 кгр.

Фабрика ће на захтев пошрошача слати ценовник својих израђених.

233,5—5

НОВА НАЈВЕЋА РАДЊА

Женских шешира

Симе М. Лазаревић

Београд, Краља Милана улица 120
(у дворишту) идући Славији
једина без режије у сопственој
кући добила је поручени ма-
теријал за идућу сезону и од
1 септембра почела рад. Про-
даја на англо, цене познато
ниске.

241

2-3

:: НАЈНОВИЈЕ ::

Бероламо Робешић

Први љубавник

РОМАН

с италијанског

Ђ. Т. СТЕФАНОВИЋ

Цена 250 д.

Књижара „НАПРЕДАК“

— БЕОГРАД —

Кнез Михајлова бр. 9.

237,2—3

ЛИТОГРАFIЈА
Кости М. Ђоковића

Македонска 21.

Има готових војничких додисних
карата и продаје по 0,40 дин. 100
ком. Поручбине из унутрашњости
шаше на доплату.

239 2-200

ЦРКОВА од брачнава и
има већу коли-
чину радња

МИТРА ВУКОВИЋА

208 Београд — Теразије 3 3

ПРЕПРОДАВЦИМА и ПОТРОШАЧИМА

Оригинални Окановића Нарцис Крем

Ко од препродајаца или потрошача жели да има
за продају или употребу

Оригинални Окановића Нарцис Крема

нека изволи упутити поштом празне тегле са или без
кутија на следећу адресу: С. Окановићу Лешјанинова ул.
бр. 36. — Ниш, одакле ће у замену добити уз доплату
поштом онолико пуних, колики је број празних тегли
послао.

232,5—5

Нашем милом и никад непрежаљеном супругу, оцу,
брату, стрицу и пашеногу

+ Михајлу С. Михајловићу (Жаџи)

члану — кмету суда општине крушевачке

који је умро за отаџбину и српску идеју у Призрену,
историском граду, даваћемо

ПОЛУГОДИШЊИ ПОМЕН

у новој крушевачкој цркви „Св. Ђорђе“ 10 септембра
ове године у 10 час. пре подне.

Молимо сроднике, пријатеље, познанike и све друге
да присуствују овом тужном и светом помену.

Крушевач, септембра 1915. г.

Ожалошћени: супруга Милена, усвојеница Стана, сестра
Јула, братанци, пашеног Стојан С. Петровић кмет оп-
штине крушевачке, свастика Ђокеја са осталом родбином.

3—6

У суботу 12. окт. мес. у 10 часова пре подне у Во-
знесенској цркви даваћемо годишњи парастос нашем ми-
лом и никад непрежаљеном мужу, оцу, брату итд.

+ Миленку Чоловићу

финансијском вареднику

који је јуначки погинуо код земунске железничке ста-
нице у борби са нашим вековним непријатељем Ау-
стројом. Молимо пријатеље, сроднике и другове његове
да присуствују свом тужном помену.

Стан: Зорине улица бр. 51.

Београд, августа 1915. г.

Вечито ожалошћени: супруга Јованка, синчић Сте-
ван (Миле), брат Новак, сестре: Трњина и Јакова, се-
стрићи: Стеван и Милош, сестричина Јелена, снаја Дан-
и унука Мица, свастике: Ката и Анка, пашеног Обрад,
свастини: Драгољуб, Милош и Богољуб, братанци и о-
стала родбина.

244,2—3

ПИВНИЦА „РУСКИ ЦАР“

извештава своје поштоване посетиоце, да је добила већу количину

Јагодинског пива

235

4—5

НОВО

Приспела је већа количина

НОВО

Смедеревског белог вина

старог цејеног 1913. год.

Како на веће количине тако и на мање продајемо по умереној ценi у нашем подруму у Београдској улици бр. 70. Упитати у Хотел „Европу“ на Тргалишту — Београд.

Препоручујемо нарочито хотелијерима, кафетеријама као и осталим потрошачима како овде тако и по унутрашњости и нарочите цене.

236 3—6

М. СИМИЋ